

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЛІТЕРАТУРА АВСТРІЇ

підготовки

магістра

спеціальності

B11 Філологія

освітньо-професійної програми

Мова і література (німецька). Переклад

Силабус вибіркового освітнього компонента «Література Австрії»
підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія, за
освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад»

Розробник: Козак С. В., доцент кафедри німецької філології, кандидат
філологічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: проф. Наталія ЛИСЕЦЬКА

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
німецької філології
протокол № 1 від 27.08.2025 р.**

Завідувач кафедри: доц. Людмила ПАСИК

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика ОК
Денна форма навчання	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В11 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Магістр	вибіркова
Кількість годин / кредитів: 120 / 4		Рік навчання: 1
		Семестр: 2
		Лекції: 14 год.
		Практичні (семінарські): 10 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота: 88 год.
		Консультації: 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		німецька

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада	Контактна інформація
Козак Софія Веніамінівна	кандидат філологічних наук	доцент	доцент кафедри німецької філології	тел. +380 (332) 72 16 36 kosak@vnu.edu.ua

Дні занять згідно з розкладом

III. Опис

1. *Анотація*

Силабус освітнього компонента «Література Австрії» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад» підготовки магістра галузі знань В Культурна, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія. Запропонований ОК вивчається в другому семестрі та входить до переліку вибірових освітніх компонентів.

Зважаючи на все тісніші політичні, економічні та інші суспільні контакти з німецькомовними країнами, варто враховувати, що здобувачі освіти потребують не лише досконалого вивчення німецької мови, а й ознайомлення з літературою цих країн, зокрема, австрійською. ОК покликаний поглибити уявлення про літературу та культуру Австрії, ознайомити здобувачів освіти з основними тенденціями, авторами й творами австрійської літератури кінця ХІХ – початку ХХІ ст., із сучасними науковими уявленнями про культурну парадигму австрійської літератури, а також сприяє розвитку навичок критичного читання художніх і наукових текстів. Крім того, цей освітній компонент забезпечує формування в магістрів науково-дослідницьких професійно-орієнтованих компетентностей та передбачає оволодіння вміннями та навичками ідейно-художнього аналізу творів, виховання естетичних смаків та високих духовних якостей. Вивчаючи цей ОК, здобувачі освіти оволодіють конкретним історико-літературним і теоретичним матеріалом в його точній співвіднесеності з проаналізованими художніми творами, а також вироблять навички аналізу літературних явищ епохи із врахуванням художнього напрямку, творчості окремого письменника та конкретного твору.

2. *Мета і завдання освітнього компонента*

Мета цього освітнього компонента – ознайомити здобувачів освіти з історією становлення та розвитку літератури Австрії, її основними течіями та найвидатнішими представниками різних епох та напрямків, розкрити роль та мистецьке значення австрійської художньої літератури для європейського та світового літературного процесу зокрема та всесвітньої культури загалом.

Основними **завданнями** ОК є:

- висвітлення головних подій в історії Австрії та їхнього впливу на розвиток австрійської літератури;
- ознайомлення з основними періодами розвитку австрійської літератури від давнини до сьогодення;
- ознайомлення з головними напрямками сучасної австрійської літератури, вивчення їхнього зв'язку з історичними подіями в країні;
- ознайомлення з біографією і творчістю видатних представників австрійської літератури, розгляд їхнього суспільно-історичного значення;
- літературно-критичний аналіз творів австрійських письменників різних епох, визначення їхньої ролі для тогочасного суспільства та сьогодення.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, проблемно-пошуковий, дослідницький, активний та інтерактивний, практика у спілкуванні; методи дистанційного навчання.

Вище названі методи та стратегії формують у процесі вивчення освітнього компонента такі **Soft Skills**:

- комунікація та вміння доносити свою думку;
- вміння бути гнучким і адаптуватися до різних життєвих обставин;
- вміння безперервно навчатися, шукати нову інформацію, бути відкритим до зворотного зв'язку і змін;
- вміння планувати свій процес навчання, підготовки до занять та виконання самостійної роботи;
- емоційний інтелект та конфлікт-менеджмент;
- критичне мислення;
- креативність;
- стресостійкість;
- командна робота та лідерські навички.

3. Структура освітнього компонента

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Österreichische Literatur von Mittelalter bis Aufklärung						
Thema 1. Literatur des frühen Mittelalters (750 bis 1170).	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 2. Literatur des Hoch- und Spätmittelalters (1170 bis 1500).	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 3. Humanismus, Reformation und Gegenreformation.	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 4. Barock (1600 bis 1720).	9	0,5	1	7	0,5	П / УВ / 5
Thema 5. Aufklärung (1720 bis 1785).						П / УВ / 5
Разом за ЗМ 1:	30	2	4	22	2	25 балів
Змістовий модуль 2. Österreichische Literatur des 19. Jahrhunderts						
Thema 1. Romantik (1720 bis 1835).	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 2. Biedermeier und Vormärz (1815 bis 1848).	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 3. Die Revolution von 1948–1949.	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 4. Realismus (1848 bis 1890).	9	0,5	1	7	0,5	П / УВ / 5
Thema 5. Bürgerlicher Realismus. Rahmenerzählung.						П / УВ / 5
Разом за ЗМ 1:	30	2	4	22	2	25 балів

Змістовий модуль 3. Jahrhundertwende. Nationalsozialismus und Exil						
Thema 1. Jahrhundertwende. Wiener Moderne.	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 2. Expressionismus.	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 3. Erster Weltkrieg.	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 4. Zwischenkriegszeit.	9	0,5	1	7	0,5	П / УВ / 5
Thema 5. Nationalsozialismus und Exilliteratur.						П / УВ / 5
Разом за ЗМ 1:	30	2	4	22	2	25 балів
Змістовий модуль 4. Österreichische Literatur ab 1945 bis Gegenwart						
Thema 1. Nachkriegszeit. Kleinkunst.	9	0,5	1	7	0,5	П / УВ / 5
Thema 2. Nachkriegszeit. Kleinkunst.						П / УВ / 5
Thema 3. Die Wiener Gruppe.	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 4. Literatur ab den 1960er Jahren.	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Thema 5. Literatur der Gegenwart.	7	0,5	1	5	0,5	П / УВ / 5
Разом за ЗМ 4:	30	2	4	22	2	25 балів
Всього:	120	8	16	88	8	100 балів

* Форма контролю: П – презентація, УВ – усна відповідь.

4. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача освіти включає опрацювання інформаційних джерел (відповідної літератури, конспектів лекцій, інтернет-ресурсів), оволодіння термінологічним інструментарієм ОК, аналіз теоретичних відомостей та підготовку до практичних занять.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки.

Поточне оцінювання знань здобувачів освіти відбувається за накопичувальною 5-бальною системою під час їхніх усних відповідей та представлення виконаних завдань (презентацій) на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати в процесі поточного контролю, – це 100 балів.

Рівень знань здобувачів освіти за результатами поточного контролю фіксується в електронному та паперовому журналах академічної групи. Якщо здобувач освіти під час поточного оцінювання набрав 60 або більше балів, такий результат вважається загальним підсумковим балом і вноситься в залікову відомість.

Політика викладача щодо здобувачів освіти. Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач освіти не може бути присутнім на практичних заняттях, він має можливість працювати за індивідуальним планом.

Здобувачі освіти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю ОК. У цьому випадку здобувач освіти інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених здобувачем освіти отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований Порядком визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки. Відповідно до встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому, так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом. Здобувач освіти у встановлені терміни подає заяву на ім'я декана та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету, у присутності здобувача освіти.

За участь у роботі проблемної групи із успішною публікацією тез доповіді або статей здобувачі освіти можуть отримати додаткові бали за поточне оцінювання.

Політика щодо академічної мобільності. Невід'ємною частиною вивчення іноземної мови та становлення кваліфікованого випускника вважаємо академічну мобільність, яка регулюється відповідним Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки.

Політика щодо академічної доброчесності передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими

освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації при написанні реферату з обраної теми;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися в Кодексі академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У разі відсутності на практичному занятті здобувач освіти може здати тематичну заборгованість у дні консультацій викладача або завантажити виконані завдання на платформу Microsoft Teams.

V. Підсумковий контроль

Оскільки формою контролю ОК «Література Австрії» є залік, то оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю (див. пункт «Поточний контроль»). Мінімальна кількість балів, необхідна для зарахування заліку, становить 60. Відповідно до Положення (п. 5.1, с. 6-7), у випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	не зараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Австрійська література. Українська Літературна Енциклопедія / Відп. ред. І. Дзеверін. Київ : Головна редакція Української Радянської Енциклопедії імені Миколи Бажана, 1988. Т. I. С. 20–21.
2. Затонський Д. В. Чи існує австрійська література? Київ, 1978. С. 255.

3. Козак С. В. Художня паралель між описом природи та зображенням внутрішнього світу літературного героя в повісті австрійської письменниці І. Бахман «Drei Wege zum See». *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Філологічні науки. Мовознавство»*. Луцьк, 2019. № 10 (394). С. 56–60.
4. Козак С. В. Фрейм «Почуття» в художньому дискурсі (на матеріалі творчості австрійського письменника С. Цвейга). *Актуальні питання іноземної філології : наук. журн.* Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. № 13. С. 58–63.
5. Козак С. В. Фреймова презентація внутрішніх переживань героїв у художньому дискурсі (на матеріалі творчості С. Цвейга). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. Одеса, 2021. № 48. С. 127–130.
6. Козак С. В. Відображення фрейму «Побут» у літературному дискурсі (на матеріалі творів С. Цвейга). *Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 21-22 лип. 2023 р.)*. Львів–Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 89–91.
7. Alfred A. Die Rezeption von Humanismus und Renaissance in Wien / Eberhard W, Strnad A. *Humanismus und Renaissance in Ostmitteleuropa vor der Reformation: Forschungen und Quellen zur Kirchen- und Kulturgeschichte Ostdeutschlands*. Köln, 1996. S. 71–135.
8. Bachmann Ingeborg. URL: https://www.geschichtewiki.wien.gv.at/Ingeborg_Bachmann
9. Biographien bekannter Personen mit Österreichbezug. URL: <https://austria-forum.org/af/Biographien>
10. Blumesberger S. Handbuch der österreichischen der Kinder- und Jugendbuchautorinnen. Wien : Böhlau Verlag, 2014.
11. Canetti Elias. URL: https://austria-forum.org/af/AustriaWiki/Elias_Canetti
12. Die besten Literaten aus Österreich zum Deutsch Lernen. URL: <https://www.superprof.at/blog/deutschsprachige-autoren-poeten-die-man-kennen-sollte/>
13. Dippel A. Dichten und Denken in Österreich. Eine literarische Ethnographie. Wien : Turia + Kant, 2015.
14. Fischer E. Hauptwerke der österreichischen Literatur. Einzeldarstellungen und Interpretationen., München : Kindler, 1997.
15. Handke Peter. URL: https://oesterreichwiki.org/wiki/Peter_Handke
16. Hinkel R. Wien an der Donau. Der große Strom, seine Beziehungen zur Stadt und die Entwicklung der Schifffahrt im Wandel der Zeiten. Wien, 1995.
17. Hofmannsthal H. Gesammelte Werke in Einzelausgaben. 1966. S. 101–106.
18. Holzner J. Literatur in Südtirol – deutsche, österreichische, italienische Literatur / Schmidt-Dengler W. Literaturgeschichte: Österreich. Berlin, 1995. Band „Prosa IV“. S. 91–99.
19. Jelinek Elfriede. URL: https://austria-forum.org/af/AustriaWiki/Elfriede_Jelinek

20. Kafka Franz. URL: <https://studyflix.de/deutsch/franz-kafka-4924>
21. Kastberger K. Vom Eigensinn des Schreibens. Produktionsweisen moderner österreichischer Literatur. Wien : Sonderzahl, 2007.
22. Kriegleder W. eine kurze Geschichte der Literatur in Österreich: Menschen – Bücher – Institutionen. Wien : Praesens, 2011.
23. Nitsche G. Österreichische Lyrik und kein Wort Deutsch. Haymon, Innsbruck 1990.
24. Nöstlinger Christine. URL: https://austria-forum.org/af/AustriaWiki/Christine_N%C3%B6stlinger
25. Österreichische Gegenwartsliteratur. URL: <https://www.wirlesen.org/artikel/was-lesen/medien-fuer-erwachsene/oesterreichische-literatur/oesterreichische-gegenwartsliteratur>
26. Recheis K. Sagen aus Österreich. Wien : Carl Ueberreuter Verlag, 2001.
27. Roth Josef. URL: https://austria-forum.org/af/Biographien/Roth%2C_Joseph
28. Schönauer H. Essig und Oel. Materialien zur Tiroler Gegenwartsliteratur. Innsbruck, 1988.
29. Schönauer H. Rotz und Wasser. Materialien zur Tiroler Gegenwartsliteratur 1988–1999. Innsbruck, 1999.
30. Schönauer H. Blitz und Koma. Materialien zur Tiroler Gegenwartsliteratur 2000–2014. Innsbruck; Wien, 2014.
31. Zeman H. Literaturgeschichte Österreichs von den Anfängen im Mittelalter bis zur Gegenwart. 2., überarbeitete und aktualisierte Auflage. Freiburg im Breisgau : Rombach, 2014.
32. Zeyringer K., Gollner H. Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650. Innsbruck : Studien-Verlag, 2012.
33. Zweig Stefan. URL: https://klexikon.zum.de/wiki/Stefan_Zweig